

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Scultéty Ferenc.

Zombor, október 12.

Nem csupán az igazságosság, de a nemes kötelesség jellegét viseli magán az, hogy a közélet azon kebeléből kiemelkedő egyéneket, akik a társadalmat fontos, áldásos feladatainak teljesítésében, képességeik arányában támogatják, akik a köznek szellemi javaikat önzetlenül áldozzák, tisztelettel, becsüléssel és elismeréssel veszik körül.

Ha az egyén érdeme a kötelesség szokásos mértékét meghaladja, ha egy emberöltőn a legfontosabb pozíciókban teljesített közhasznú munkásság az ez irányban támasztható igényeken jóval felülemelkedik, úgy a közvetlen érdekelt közélet, a tisztelet, a becsülés adóján kívül elismerését és háláját a lehető formában leróni igyekszik.

Hosszu, csendes bár, de közhasznú tevékenységben lefolyt életpályára tekinthet Scultéty Ferenc már is vissza, a mely közhasznú

tevékenységnek kiváló értéket kölcsönöz azon a mai kor divatos rang és cimhajhászó áramlata között már-már szokatlan önzetlenség, a mely tevékenységét mindig kísérte.

Kerülte a nyilvános szereplést; nem kereste a divatos népszerűséget; kitért a hálálkodás megnyilatkozása elől, minden feltűnési és ünnepeltetési vágy nélkül, csak nemes lelkének jóra törő és nemesre ösztönző sugallatát követte, családjának és hivatásának élve puritánsággal határos szerénysége és önzetlensége minden ünnepeltetést a leghatározotabban visszautasított.

A tisztviselői erények ilyen kivételes megtiszteltetésének, az igaz érdem spontán elismerésének láttuk példáját a vármegye törvényhatósági bizottságának mai közgyűlésében, amidőn Scultéty Ferenc árvaszéki elnököt egyhangu lelkesedéssel a vármegye első tisztviselőjévé, alispánná választották.

Vármegyeszerte őszinte örömet és lelkesedést keltett az alispáni

szék betöltésének megoldása, mert ebben mindenki az igaz érdem, az önzetlen hazafiság, a szorgalmas, önfeláldozó munka elismerését és jutalmát látja és dicsőíti.

*

Scultéty Ferenc 1858. november hó 8-án Győrben született. Atyja, Scultéty Ede, előbb győri, majd hódolmányi tekintélyes ügyvéd volt. Középiskoláit Zomborban, Verbászon és Pozsonyban végezte. A budapesti egyetem 4 évfolyamának elvégzése után jog- és államtudományi államvizsgálatot tett. Tanulmányait befejezve, élethivatásul a közigazgatási pályát választotta és 1883. október hó 28-án Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságához közigazgatási gyakornokká kineveztetett. 1887. április hó 27-én szolgabíróvá választatván meg, ezen minőségében két évig teljesített a vármegye több járásában szolgálatot. 1889. december hó 20-án árvaszéki ülnökké, majd 1901. március hó 30-án a közbizalom az árvaszéki elnöki állásba helyezte.

*

Tíz évi működése az árvaszék ügykezelését mintaszerűvé tette.

Az ily önzetlen közhasznú tevékenységnek, a jól teljesített kötelesség felemelő tudatán kívül csak

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR.

Kávé és tea behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy kávé és tea szükségleteit
 :: a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezzék be? ::

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikket nagymennyiségben egyenest
 a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel
 :: a versenyt felvenni, oly módon, hogy a LEGFINOMABB minőségű ::

KÁVÉT vagy TEÁT

aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek. 🐾 🐾 🐾 🐾

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„COLUMBIA“ pörkölt kávéink árjegyzéke:

„COLUMBIA“	igen finom keverék	1 kilo	. . .	4— K
„	Sebastiano	1 kilo	. . .	4-20 K
„	Ceylon	1 kilo	. . .	4-80 K
„	Kingston	1 kilo	. . .	5-40 K
„	Karlsbadi	1 kilo	. . .	6— K
„	gyöngykávé	1 kilo	. . .	4-60 K

1 postacsomag 4¹/₂ kilo vételnél bérmentve. 🐾 🐾 *—84 🐾 🐾 Kérjen árjegyzéket!

egyetlen jutalma van és ez a fellettes hatóság hálája és elismerése. Ez jutott a tegnapi napon osztályrészül, amidőn a törvényhatóság egyhangu lelkesedéssel iktatta be az általa adható legdiszesebb posztóba, — az alispáni székbe.

Bizalommal tekintünk jövő működése elé.

Vármegyei közgyűlés.

A vármegye máskor politikai szóharoktól izzó dísztermében tegnapi ünnepi hangulatban örvendő tömeg foglalt helyett. A törvényhatósági bizottság tagjai sűrű sorokban tömörültek valamennyien sötét ruhában, hogy ezzel is dokumentálják azt az igaz tiszteletet és őszinte ragaszkodást, amellyel a vármegyének egyhangu lelkesedéssel megválasztott első tisztviselője iránt viselkednek.

A főispán által — *pártállásra* való tekintet nélkül — értekezletre meghívott közéleti vezérférfiaknak az alispáni állásra Scultéy Ferenc árvaszéki elnök személyében történt megállapodása osztatlan elismeréssel találkozott.

A törvényhatósági bizottság zugó éljenzéssel és szünni nem akaró tapsal vette tudomásul a kijelölt választmány azon határozatát, hogy az alispáni állásra egyedül Scultéy Ferenc árvaszéki elnököt hozza javaslatba.

Nem kisebb lelkesedéssel választották meg főjegyzővé dr. Szabovlyevits Dusan központi főszolgabíró, akit szorgalma, kiváló közigazgatási tudása predesztinált a vármegyei főjegyzői állásra.

Buzgó fáradságot nem ismerő szolgálatban eltöltött odaadó, önzetlen munkásság emelték az árvaszéki elnöki székbe dr. Frank Mihály helyettes árvaszéki elnököt, aki a most távozott elnöknek méltó szakképzett utódja.

Kiváló, pedáns és minden tekintetben széles látókörű munkatársat nyert az árvaszék Kleiner Lajos tb. vármegyei főjegyző személyében, aki alapos tudásával, szakképzettségével, ismereteinek gazdagságával az árvaszékre nyereséget jelent, mint árvaszéki elnök-helyettes egyhangulag választott meg s érdemei elismerésül 1200 korona személyi pótlékkal jutalmaztatott.

Fratricevits István a topolyai járás ujonnan megválasztott főszolgabírája a hozzá fűzött váraozásoknak minden tekintetben képes megfelelni és a vezetésére bizott járás erkölcsi és anyagi fellendülésére önzetlenül és odaadóan fog munkálkodni.

A vármegye törvényhatósági bizottsága a vármegyei tisztviselők munkásságának elismerését anyagilag jutalmazta, mert az általános ismert és minden téren panaszt drágaság némi enyhítésére részükre 15% drágasági pótléket szavazott meg.

*

A közgyűlés lefolyásáról különben az alábbiakban számolunk be:

Vojnits István főispán a törvényhatóság közgyűlését pontban 9 órakor nyitotta meg a bizottsági tagok lelkes éljenzése mellett.

A jegyzőkönyv vezetésével Lánckor Antal tb. vármegyei főjegyzőt, a szólnikivánók feljegyzésével Lederer Pál tb. főjegyzőt biztatta meg.

A főispán napirend előtt bejelentette a törvényhatósági bizottságnak, hogy Ő cs. és apostoli királyi felsége vármegyénk közszereketben álló egyik kedvelt fiát, Latinovits Pált a Lipótrend lovag keresztjével tüntette ki érdemeinek elismerésül. A lovagrendet a törvényhatóság színe előtt ünnepélyesen kívánta kézbesíteni, de a kitüntetett betegségeire való utalással ezt elhárította s így kötelességszerűleg jelenti, hogy a lovagkeresztet a saját és a törvényhatósági bizottság jókívánságainak kijelentésével adta át.

A vármegye életének minden mozzanatára kiterjedő és szakavatottan összeállított alispáni jelentést, az alispánt helyettesítő dr. Deák Béla főügyész olvasta fel.

Jelentésének első részében kegyeletos szavakkal parentálta el Bertolino Sándor tb. vm. főjegyzőt és dr. Thurszky Pál vm. főorvost. Részletes és kimerítő tájékoztatást nyújtott a közutak kiépítésének jelenlegi állásáról.

A jelentést a törvényhatósági bizottság helyesléssel magáévá tette.

Tudomásul vette a közgyűlés a főispán átiratát a megtartott számonkérés eredményéről, amely a tisztviselők munkásságával teljesen meg van elégedve, míg a közigazgatási valamit árvaszéki kiadóhivatalnak elismerését nyilvánítja.

Tudomásul vette a közgyűlés Temes vármegye átiratát a hivatalos távbeszélő állomásnak magánbeszélgetésre való felhasználása. — Beszterce-Naszód vármegyének átiratát az alkoholizmus veszedelmének csökkentése tárgyában; felterjesztést intéz a sérelmek orvoslása céljából a kereskedelmi m. kir. miniszterhez a mértékhiitelesítés ügyében Ahauj-Torna vármegye közönségének átirata kapcsán.

Az alispáni, főjegyzői, főszolgabírói, aljegyzői, szolgabírói és egyéb állásoknak választás utján való betöltése céljából Vojnits István felhívta a vármegye törvényhatóságát, hogy a kijelölt választmányba három tagot válasszon. A közgyűlés Latinovits Pál, Zákó Milán és dr. Manheim Ármint választotta meg, Vojnits István törvényadta jogánál fogva a kijelölt választmány tagjaiul a saját részéről Dungserszky István, báró Vojnits István és dr. Molnár Károly bizottsági tagokat nevezte ki.

A kijelölt választmány tanácskozássra visszavonulva a kijelöléseket a következőkben ejtette meg:

Az alispáni állásra: Scultéy Ferenc árvaszéki elnök.

A főispán a felzúgó éljenzés elcsillapulta után Scultéy Ferenc egyhangu lelkesedéssel történt megválasztását kijelentvén, felkérte a törvényhatóságot, hogy a megválasztott alispánt az eskü letétele végett küldöttségileg hívja meg.

A küldöttség tagjaiul megválasztottak: Evetovits János elnöke mellett Vározy Károly, Récsy Ede, Ertl János, Rockenstein Nándor, Mezey Zsigmond, dr. Nagy Ákos, Lolloch Alajos, dr. Késmárky Béla, Dungserszky Jakab, Preininger János, Wámoscher Mihály, Zsupanszky Lyubomir, ifj. Szemző István, Lebach János, Ertl István és Dungserszky Bogdán.

Scultéy Ferenc a küldöttség élén díszmagyarban a közgyűlési teremben megjelenvén, szünni nem akaró viharos éljenzés fogadta.

Vojnits István az ujonnan megválasztott alispánt a törvényhatósági bizottság egyhangu lelkesedéssel hozott határozatáról értesítvén, felkérte, hogy a hivatali esküt a közgyűlés színe előtt tegye le. Az esküt Lánckor Antal tb. főjegyző olvasta fel, amelynek elhangzása után Scultéy alispán a helyesléstől többször megszakított következő székfoglalót mondta el:

Scultéy Ferenc székfoglalója.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Halatelt szívvel köszönöm, hogy engem a vármegyei alispáni állásra jelölni és egyhangulag megválasztani kegyesek voltak.

Ha végigtekintek e nagy vármegyén és nagynevű — a közigazgatásban többnyire kiváló — elődeimen, úgy elfogódással kell ezen állásra vállalkoznom, melyre én bizonyára több jóakaratot és igyekezetet, mint tehetséget és jártasságot hozok magammal; de bízom csaknem közvetlen elődőmben, ki a magas kormány bizalmából mindnyájunk örömeire jelenleg a főispáni székben ül, hogy adott esetekben nem fogja tölem hosszas gyakorlati tapasztalatokon alapuló tanácsait megtagadni, bízom a tekintetes törvényhatósági bizottságban, mely böles határozataival mindenkor érvényre emeli a vármegye közönségének, községeinek és tisztviselőinek javát célzó előterjesztéseit és bízom a vármegyei központi, járási és községi tisztviselőkben, reményelve, hogy működésomban kipróbált munkásságukkal támogatni fognak.

A tekintetes törvényhatósági bizottságnak ma irányomban megnyilvánult jóindulatát nem szándékozom azzal viszonzni, hogy nagybecsű türelmüket hosszú székfoglaló beszéddel vegyem igénybe, annál kevésbé, mert azt ohajtanám, hogy működésemet tetteimből és ne hangzatos — esetleg be sem váltható — ígéretekkel ítéljek meg és csak az eddigi szokásnak hódolok, amidőn röviden a következő kijelentéseket teszem:

Amely készséggel és pontosan fogom végrehajtani az ország törvényeit és a magas kormánynak törvényes rendeleteit, ép oly feltékenyen fogom a vármegyei törvényhatóság önkormányzati jogát mindenkor és mindenkiel szemben megőrizni és épségben fentartani.

A vármegyénk területén lévő nemzeti-ségek vallásfelekezeti között a békét és egyetértést itt nem megteremteni, hanem — hála a vármegye sorsát intéző vezetőférfiaknak — a meglévőket csak megőrizni lévén szükséges, ezen nemzeti-ségi és felekezeti békét tovább fejleszteni elsőrendű kötelességemnek fogom ismerni.

A vármegyének, úgy a községeknek háztartását a legszigorubban fogom ellenőrizni, hogy a vármegye adófizetői felesleges módon ne terheltesenek, — de másrészt törekedni fogok arra is, hogy vármegyénk és annak községei a mai kor követelményeinek és a vármegye nagyságának megfelelő hasznos befektetések által a korrallal haladjanak.

Vármegyénk területe annyira át van szelve vasutakkal és műutakkal, hogy nagyon kevés már azon községek száma, mely ezek egyikével sem rendelkezik, — de annál elszomorítóbb azoknak helyzete, miért is oda fogok törekedni, hogy az ily községek mielőbb jussanak legalább műuthoz, mely forgalmukat lebonyolítsa.

A közegészségügyet rendezni — addig is, míg azt az állam végleg kezelésébe veszi — elsőrendű kötelességemnek fogom ismerni és hiszem, hogy e tekintetben a kinevezendő új vármegyei főorvossal karöltve a községekben jó ivóviznek előteremtése, a még meglévő belvizeknek levezetése, fürdők létesítése, a fertőző és járványos betegségek elleni érvényes óvintézkedések fejlesztése és a vármegyei kórház kérdésnek alkalmas módon való

megoldása által a jelenleg fenálló hiányokon sikerülni fog ideiglenesen segíteni.

A vármegyei telefont hálózat kiépítésének sürgetése szintén gondoskodásom tárgyát fogja képezni és reményem, hogy ezen sürgős ügyet sikerülni fog a végleges megoldás elé vinni.

Ami a tulajdonképeni közigazgatási ügymenetet vagyis a hivatalos eljárást illeti, azt a legnagyobb erélyvel fogok törekedni jóvá és gyorsá tenni, mert nem tartom megengedhetőnek azt, hogy egy ily nagy vármegyében, melynek közönsége annyi milliót adó fejében az állampénztárba és annyi százezret pótdadó fejében a községi és vármegyei házipénztárba, a lakosság minden legesekélyebb ügyében egy-egy nagybefolyású egyénnek pártfogását legyen kénytelen igénybe venni, hogy ügyes-bajos dolga ahogy egy elintéztet nyerjen, hanem, hogy természetes dolog legyen a többnyire életszükségletet képező — mindennap előforduló közigazgatási ügyeknek jó és gyors elintézése.

Itt említem meg azt is, hogy a vármegyei szabályrendeletek átdolgozását, illetve ezen már részben megkezdett munkálatnak mielőbbi befejezését szintén első rendű feladatommak fogom tekinteni. Mindezen eredményt igyekezni fogok a meglévő munkaerőnek talán célszerűbb beosztása és kihasználása által elérni, de ha ez nem volna lehetséges, úgy nem fogok késni megfelelő munkaerő szaporításért a tekintetes törvényhatósági bizottságnak áldozat készségéhez fordulni.

Miután úgy vagyok meggyőződve, hogy a vármegyét igazgatni és a hivatalokat ellenőrizni az iróasztal mellől nem lehet, mert sok olyan dolog van, amit ha az ember maga nem lát és hall, úgy az soha sem jön tudomására, emélfogva igyekezni fogok a vármegye közönségével gyakori kiszállás útján az érintkezést állandóan fentartani.

Végül ismételve kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, hogy engem működésemben támogatni kegyeskedjék és én igyekezni fogok megelégedésüket minden vonalon kiérdemelni s ez által a belém helyezett bizalmat meghálálni.

Fogadják kérem megegyszer igaz köszönetemet megválasztásomért és az alispáni széket ezennel elfoglalom.

A tetszészaj elcsillapultával dr. Balaton Gyula az óbecsei járás főszolgabírája a tisztviselők nevében üdvözölte az alispánt költői szárnyalású szép beszéddel.

Dr. Mikosevits Kanut a törvényhatósági bizottság nevében nyújtotta az új alispánnak a törvényhatóság egyetemének elismerését, tiszteletét és ragaszkodását.

Mikosevits Kanut beszéde.

Mélyen tisztelt törvényhatósági bizottság!

Vannak körülmények tisztelt törvényhatósági bizottság, midőn az ember önmagával kél haragra, hogy a legjobb szándékkal tervbe vettek mi módon fogantossítsa.

Küzdelmébe kerül ilyenkor az embernek megtalálni azt a helyes módot, mely bár magán viseli a cselekedet jellegét, mégis megőrizze a cselekvőt akár az elfogultságtól, akár attól, hogy a kívülről jövő bírálat a közzel való harmonia megzavarását konstatalná.

Megvalom tisztelt törvényhatósági bizottság a jelen alkalommal helyzetemet elég könnyűnek találok, mivel az alispán urat — mint 25 éven keresztüli tisztársam eléggé megtanultam ismerni, — a t. törvényhatósági bizottság tagjai pedig a vele való 28 éves ismeretség után ugyancsak abban a helyzetben vannak, hogy engem banalitással aligha fognak vádolni.

Betöltötte ismét a t. törvényhatósági bizottság az árván volt alispáni széket!

Ha valaha megelégedést keltett az egyén megválasztása — úgy állithatom, hogy a mai nap az, a mely a szívek és lelkekben az igaz örömeztetést váltotta ki.

Es miért van ez t. törvényhatósági bizottság? Miért van az öröm? Mi okozza az általános megelégedést a lelkekben?

Az, hogy nagybecsült barátomat a közönség szeretete és becsülése övezte mindenkoron körül s így a szíveknek igaz öröme és ünnepe van midőn a szeretet mélyeséges érzelmével hozzá fűzött egyéniségnek nyújtotta át az elismerés pálmáját.

De t. törvényhatósági bizottság, ha állatok — úgy okfejtésben tovább is kell mennem.

Tulajdonképen mi volt az ok, mely őt a törvényhatósági bizottság s tagjainak szívéhez fűzte? Mily forrásból eredt azon kapcsolás, mely a szeretet láncszemeit kovácsolta?

Ha vizsgálom t. törvényhatósági bizottság az ő egyéniségét, úgy látom, hogy az ő mérhetlen szerénységével párosult, mindenkit lebilincselő előzékenység, az egész egyéniséget jellemző odaadó szolgálatkészség, a mindezeket kiegészítő mély tudással párosult mérhetlen szorgalom képezték azon talismánt, mely szülte a hozzá való ragaszkodásnak kapását, melyet a törvh. bizottság a szeretet magasztos érzetével ápolt és a melyből fonva a mai napon átnyújtotta az elismerés hervadhatlan koszoruját.

Nagy idő t. törvényhatósági bizottság egy ember életében 28 év még akkor is, ha azt gondok nélkül töltheti el — még inkább figyelembe veendő a hivatalos élet küzdelmeiben eltöltött ily hosszú idő.

1883 október 23-án lépett a vármegye szolgálatába s majd mint szolgabíró, árvaszéki elnök mig nem 1901 április 1-je óta mint árvaszéki elnök szolgálja vármegyéjét.

Azt hiszem a t. törvényhatósági bizottság nyitott ajtót döngötnék, ha hosszan vázolnám, hogy Elnökségének tartama alatt mivé fejlesztette árvaszékünk ügymenetét.

Hisz tudjuk „Csöppekből képződik a tenger, mely azután kincsekkel terhelt hajókat hordoz hullámain”. „Egyes téglákból és kődarabokból készülnek a monumentális épületek, melyek az emberiség haladását és jólétét hirdetik”!

Igy volt ő! Csendes, zajtalan munkálkodással hordotta össze azon tégladarabokat, melyek ma már árvaügyünk konszolidálását hirdetik.

Nem ismert fáradságot a kitűzött cél elérésére s böles Seneca mondása lebegett szeme előtt: „Nem azon fordul meg sorsunk meddig élünk, hanem hogyan élünk”, s azt tartotta, hogy „Az élet olyan mint a rege, melyben nem az a földolag, hogy hosszan tartson, hanem hogy jól végződjék.”

Igen tisztelt barátom! a Te életednek folyása olyan mint a csergedező pataké, mely lassan, de biztosan ágyazza meg medrét! Te a municipális életben elérted azt a polcot, melyre egy vármegye közönsége csak egy embert emelhet!

Multad biztosíték jövő magatartásodra! És ezen vármegye közönsége részéről beléd helyezett bizalom részünkről nem előleg, hanem beváltása azon cselekedetnek, melyek a Te eddigi működésedhez fűződnek!

Éltesd delén vagy! és jegyezd meg: „Nappnyugat felé hosszabban nyulik az árnyék, a fiatal kor kisebb keresztjei is nagyobbakra nőnek, nehezebbek lesznek, mire az élet estéje beáll!”

Ezért midőn a törvényhatósági bizottság nevében igaz szívvel és szeretettel köszöntlek mindannyiunk lelkéből jött óhaját fejezem ki, hogy adjon Neked a Mindenható erőt, kitartást, hogy új hivatalodban minél későbbre köszöntsd be az árnyék s minél későbbben vedged észre az élet keresztjének nehezre fordulását!

Isten tartson sokáig!

Báró Vojnits István indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy székfoglaló és üdvözlő beszédeket jegyzőkönyvében megőrökíti.

Ezután ejtették meg az üresedésben volt többi tisztviselői állásokra a választásokat.

A főjegyzői állásra egyhangulag megválasztott: *dr. Szabovlyevits Dusán* eddigi központi főszolgabíró;

az árvaszéki elnöki állásra: *dr. Frank Mihály* eddigi árvaszéki elnök helyettes;

az árvaszéki elnök helyettesi állásra: *Kleiner Lajos*, tb. főjegyző.

Szólásra emelkedett *Evetovits János* bizottsági tag s a következő elismerő beszédet mondotta:

Méltóságos Főispán Úr!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A most lezajlott ünnepélyes jelenetek alatt állok, amidőn tiszteletteljesen szót emelek. A törvényhatósági bizottság egyhangulag hozott határozattal kitüntetett columnáris főtisztviselők eddigi működését honorálta. Vigasztaló a kitüntetettek néve ez a manapság ritkaság számba jövő elismerés. De amidőn szerény magam is meghajtom az elismerés zászlaját, engedjék meg uraim, hogy különösen az árvaszéki helyettes elnöki állással kapcsolatban elismerésül Kleiner Lajos ur eddigi működésének indítványozom: mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy neki 1200 korona személyi pótlékot szavaz meg.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag eljenzések között tette magáévá.

Egyhangulag megválasztott: A topolyai főszolgabírói állásra: *dr. Fratricsevits István*;

Scherer Rezső előlépése következtében megüresedett aljegyzői állásra *Jablonszky Aladár*, az akként megüresedett aljegyzői állásra jelöltetett: *dr. Zsigmond Gyula*, *dr. Hoffmann Sebestyén* és *Rittinger Rezső*. Megválasztott: *dr. Zsigmond Gyula*.

Az üresedésben volt aljegyzői állásra jelöltetett: *Hoffmann Sebestyén*, *Rittinger Rezső* és *Walient Nándor*. Megválasztott: *Hoffmann Sebestyén*.

Radits Aladár szolgabíró helyére: *Kuluncsics Viktor*; Kuluncsics Viktor helyére X. fiz. oszt. szolgabírói állásra jelöltetett: *Trenka Kálmán*, *Leinwéber György* és *Milits János*. Megválasztott: *Trenka Kálmán*.

X. fiz. oszt. szolgabírói állásra jelöltetett: *Leinwéber György*, *Milits János* és *Veszelinovits Milorád*. Megválasztott: *Leinwéber György*.

X. fiz. oszt. szolgabírói állásra jelöltetett: *Milits János*, *Veszelinovits Milorád* és *Walient Nándor*. Megválasztott: *Milits János*.

X. fiz. oszt. szolgabírói állásra jelöltetett: *Veszelinovits Milorád*, *Walient Nándor* és *dr. Molnár Imre*. Megválasztott: *Veszelinovits Milorád*.

A megválasztott tisztviselők a hivatali esküt a közgyűlés színe előtt a főispán kezeibe letették.

A közgyűlés többi tárgyainak elintézéseit lapunk legközelebbi számában közöljük.

Tisztelgések az új tisztviselőknél.

A közgyűlésnek alig lett vége, már ezrével keresték fel az ujonnan megválasztott tisztviselőket barátaik, tisztelőik és jóakaróik. A vármegye alispánjánál nemcsak a jelen volt bizottsági tagok százai, hanem városunk közéletének minden számottevő tagja megjelent, hogy őszinte tiszteletének és ragaszkodásának kifejezést adjon.

A vármegye tisztviselőit *dr. Szabovlyevits Dusán* főjegyző vezette *Scultéty* alispán elé, kérve tisztviselőtársai iránt jóindulatu támogatását, biztosítván őt odaadó lelkiismeretes munkálkodásukról. Az alispán válaszában utalt arra, hogy ő nem mint főnök, hanem mint bajtárs fogja jogos igényeket istápolni s igazságszeretetében munkatársai soha sem fognak csalódni.

Dr. Szabovlyevits Dusán vármegyei főjegyzőt is felkeresték nemcsak a bizottsági tagok és tisztviselőtársai, hanem mindazok

akik megválasztásában az önzetlen munkásság erényének kitüntetését látták. A főjegyzőnél külön tisztelgett a közg. kiadóhivatal személyzete is és jövőbeni munkálkodásához kikérte jóindulatu támogatását.

Dr. Frank Mihály árvaszéki elnök és Kleiner Lajos az árvaszék elnök helyettese együttesen fogadták a tisztelgők nagy tömegét.

A koalíció házszabály-szigorítása.

Szabó János orsz. képviselő nagy-érdekű fejtegetéseket tesz közzé, melyekben jellemzetesen világítja meg, hogy a volt koalíciós vezérek, akik ma nemzetellenes merényletet látnak a házszabályok megbolygatásában, minő ékes szóval tudták megindokolni az ügyrend megvitatását, amikor ahhoz ők nyultak hozzá. A koalíciós házszabályszigorítás apjaként ma általában Nagy Emilt ismeri a közönség. Nagy Emil talán megbocsát, ha az igazsághoz hiven konstátalom, hogy ez tévedés. A házszabályszigorítás kezdeményezője Justh Gyula, a képviselőház akkori elnöke és a jelenlegi technikázó ellenzék vezére. 1908. január 13-án Justh Gyula értekezletre hívta a képviselőházban a kormány tagjait s a koalíciós pártok elnökeit, alelnökeit. Ezen az értekezleten az előterjesztendő házszabályszigorítást illetőleg egyhangu megállapodásra jutottak s azt egy szakaszba foglalva, meg is szövegezték.

E szakasz lényeges intézkedései, hogy lehetővé teszi a permanens ülések tartását, hogy a sürgősség kimondásának lehetőségét s ez alapon a permanens ülések tartását is bármely tárgynál megengedi, végre, hogy az nem ideiglenes érvényű; az általános választójog alapján összeülő országgyűlésen lép végleg hatályba és előzőleg, tehát az akkori országgyűlés ideje alatt csupán a költségvetési, illetőleg a költségvetés felhatalmazási javaslatok, továbbá az általános választójogra vonatkozó törvényjavaslatok tárgyalásánál alkalmazhatók.

Január 16-án Justh Gyula képviselőházi elnök így nyilatkozott a tanácskozás szünete alatt az előtte megjelent újságíróknak: „A tegnapi és a mai konferencia tulajdonképen elnöki értekezlet volt, melyet én, mint a Háznak elnöke hívtam össze. A mai értekezleten előterjesztették a revízió egy szakaszos szövegét, melyet én, a Ház alelnökei és a koalíciós pártok elnökei és alelnökei szövegeztünk meg és állapítottunk meg egyhanguan.”

Az értekezleten felszólalt Apponyi Albert gróf, ki oly enyhének tartja a szakaszt, hogy a jövő parlament bizonyára szigorítani fogja. Ezzel szemben Gaal Gaston, Kmety Károly, gróf Teleky Arvéd, ha helyeslik is a revíziót, de ki szeretnék vonni abból a katonai és az Ausztriával közösen intézendő ügyeket. Január 17-én Kmety újból hangsúlyozza, hogy bizonyos dolgokat ki kell venni a sürgősség alól. Sággy Gyula és Gaal Gaston a permanens ülések ellen foglal állást. Apponyi Albert lelkes szóval bizonyítja a revízió

szükségességét, a permanens ülésekre szükség van, sürgősségi szakasz alól kivételek pedig veszedelmes következményekkel járhatnak a nemzetre, de a parlament munkaképességére is.

Az általános vita végével Justh Gyula összegezte a vita anyagát és hivatkozott az obstrukciókban és a házszabálykezelésben tett tapasztalataira, melyekből azt a meggyőződést merítette, hogy csakis szigorított házszabályokkal lehet a parlament munkaképességét és a nemzeti szellem ápolását és védelmét biztosítani.

A részletes vitánál többen elleneztek a permanens üléseket és azt kívánták, hogy ahelyett pontosan határozzák meg a tárgyalás idejét. Andrassy Gyula és Apponyi Albert szükségesnek tartják a permanens üléseket. A végén Gaal Gaston és Sággy indítványai alapján kompromisszum jött létre. Andrassy kijelentette, hogy fájó szívvvel lemond a permanens ülésekről az egyetértő meg a magyar kényelemszeretet kedvéért. Szerinte kivételeket tenni nem lehet, Thaly Kálmán nemzeti érdekből tartja veszedelmesnek a kivételeket. Kossuth Ferenc az eredeti szöveg fenntartását óhajtja, hozzáteszi azonban, ám maradjon nyílt kérdés a revízió szó szerinti megszavazása. Apponyi hosszabb beszédben kelt az eredeti szöveg védelmére. Kérve-kéri a párttagokat, hogy éppen nemzeti okokból tegyék magukévá a revízió eredeti szövegét. Gaal Gaston és Bakonyi Samu Kmety indítványát pártolják. Andrassy Gyula helyteleníti a kivételeket, melyek veszedelmesek a nemzet érdekeire, mert a nyugodt, normális parlamenti munkásságot mindenkor megbénítják. Wekerle Sándor miniszterelnök végül azt indítványozza, hogy a pártok nyílt kérdésnek tekintsék a revíziót.

Az értekezletek lefolyásából látjuk, hogy a koalíció vezérlő egyéniségei, tehát azok, kiket a kormányzat felelőssége első sorban terhelt, a leghatározottabban sikra szálltak a Justh-féle elnöki javaslat eredeti szövegezésé mellett. Ily előzmények után végre kompromisszum jött létre az elnöki javaslat körül sorakozók és a Kmety-féle indítvány támogatói között. A kompromisszum lényegében azonos azzal az indítvánnyal, amelyet utóbb Nagy Emil a függetlenségi és alkotmánypártok által külön-külön tartott értekezletek határozatai alapján a képviselőház elé terjesztett, s amelyet az a házszabályok közé beiktatott.

A lényeges különbség a két javaslat között az, hogy utóbbi ideiglenes érvényű, csak az akkori országgyűlés ideje alatt volt érvényben, a katonai ügyekre és az Ausztriával közös ügyekre nem volt alkalmazható, ellenben kimondatott, hogy: 1. az általános választójogra vonatkozó törvényjavaslatok képviselőházi tárgyalásának befejezése után, de még azok törvényerőre emelkedése előtt a képviselőház a házszabályok végleges módosítása iránt hoz határozatot és 2. hogy e határozat feletti tanácskozásnál az ideiglenes házszabályok rendelkezései is alkalmazhatók.

Ez a rendelkezés az, mely magyarázatát adja annak, hogy Andrassy, Apponyi és a többiek, kik mint láttuk, oly elkéseredett küzdelmet folytattak az elnöki javaslat eredeti szövege mellett, elfogadták a felajánlott kompromisszumot. A kompromisszum valóságban nem volt egyéb, mint fegyverszünet a két álláspont harcossai között. Ha Andrassyék számbelileg tulsúlyban is voltak Kmetyék felett, utóbbiak az érvényben lévő házszabályok segítségével az elnöki javaslat elfogadását megakadályozhatták. Egyelőre megelégedtek tehát félgyőzelemmel, hogy a szigorított házszabályokat felvértéve, később annál könnyebben nyerhessék meg a csatát.

E felfogás jogosságát igazolja a házszabályrevízió ügyében január hó 23-ikán tartott függetlenségi párti külön értekezlet lefolyása.

Kmety Károly kijelenti, hogy elfogadja a Nagy Emil-féle indítvány utolsó pontját is, ha megnyugtató kijelentést kap az irányban, hogy a bekövetkezendő végleges házszabálymódosítás nem fogja az ideiglenes házszabálymódosítást meghaladni sem szigorra, sem pedig az ügyek köre tekintetében, tehát a végleges házszabály nem fogja a sürgősen tárgyalandó ügyek körébe vonni a közös és a katonai ügyeket.

Andrassy válaszában azt mondja, hogy a Kmety által felhozott feltétel egészen új, s ahhoz hozzá nem járul. A megállapodás az volt, hogy e kérdés kikapcsolatik most és a végleges házszabály megállapításakor fog eldöntetni. Ragaszkodik meggyőződéséhez, melytől el nem térhet anélkül, hogy az az érzése, hogy az ország érdekeit veszélyezteti.

Álljanak végre itt e sorok, melyeket Apponyi mondott ugyanezen értekezleten: „Az a parlament, mely belülről megsemmisíthető, nem imponál senkinek. És csak ismerni kell a dolgok természetének rendjét és meg lehet jósolni előre, hogyha alkotmányos uton a szükséges mérséklettel a házszabályrevízió meg nem alkottatik, ha fenntartatik egy anarchikus parlament, elkerülhetetlen, hogy ne következék be egy második november 18-ika, melyet azután nem fog elítélni a nemzet, hanem megváltójaként fogja üdvözölni. Mert magának a formajognak és szabadságnak egyes garanciáinál többre kell, hogy becsülje a nemzet létének, a nemzeti lét feltételeinek fentartását.

Van-e ezek után még higgadtan pártszenvédélyektől elfogulatlanul ítélő magyar, ki a jelenlegi anarchisztikus parlamenti állapotok dacára kérdezni meri, hogy van-e szükség házszabályrevízióra?

H I R E K.

Főispáni ebéd. Vojnits István főispán és neje a részleges tisztújító közgyűlés napján ebédet adott, amelyen résztvettek: Vojnits Jucika, Szalay Frigyes belügyminiszteri titkár, Zákó Milán ny. főispán, országgyűlési képviselő, Ertl János orsz. képviselő, Kiss Károly nagybirtokos, dr. Mannheim Ármán

ügyvéd, Evetovits János plébános, dr. Miko-sevits Kanut orsz. képviselő, Sztankovits György műszaki tanácsos, Kleiner Lajos árvaszéki elnökhelyettes, Ertl István nagybirtokos, Zsibory József orsz. képviselő, dr. Pastrovits János ügyvéd, Vojnits Máté főszolgabíró, dr. Deák Béla főügyész, Dungserszky István nagybirtokos, dr. Balaton Gyula főszolgabíró, Theofánovits Vazul gör. kel. esperes-plébános, Fratricsevits István főszolgabíró, Kiss Gyula jegyző, Kohut Kálmán számvizsgáló és dr. Kovacsits Dezső főispáni titkár. Az asztal izléses elrendezése s az ételek izletessége a háziasszony kiváló szakavatottságára vallott. Az étlap a következő:

Conzomé leves.
Imbisz és malac pörkölt.
Borjupástétom netzbe körözve.
Sonnás fánk és Caramel pudding.
Pulyka, nyul és fácán pecsénye salátával és befőttel.
Biszkvit Caramel és kávé parliait.
Gyümölcs és sütemény.
Váradi fehér és vörös bor.
Francia pezsgő.

Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Teger Bélát és Varga Sándort a bajai állami tanítóképző intézethez nevelővé kinevezte.

Athelyezés. A közoktatásügyi miniszter ur athelyezte Málnási Dezső bajai állami tanítóképző-intézeti tanárt a máramarosszigeti állami tanítóképző intézethez.

Kirendelés. Krakker Géza vagyjelvi kir. járásbírósi betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a zombori kir. törvényszékhez mint telekkönyvi hatóságához hivatalból kirendelték.

Miniszteri elismerés. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Belohorszky Gábor nyugalmazott ág. hitv. ev. főesperesnek, az ujvidéki állami polgári leányiskola gondnokságában hosszú és önzetlen munkálkodásával szerzett kiváló érdemeiért elismerését és köszönetét nyilvánította.

Kitüntetett kántortanító. A kultuszminiszter Török Pál kántortanítónak, ki e minőségben már 41-ik éve működik Ókérén, a magyar nemzeti népnevelés terén szerzett érdemei elismerésül 200 korona fizetés természetével bíró személyi pótlékot engedélyezett.

Szeged város kitüntetése. A budapesti husipari kiállításon Szegedet közigazgatásért a kiállítási nagy aranyéremmel tüntették ki.

Közügyülés. A VHOSZ. bácsmezei választmánya pénteken este 8 órakor tisztújító közgyűlést az Elite kávéház külön termében — tekintet nélkül a megjelenők számára — megtartja.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának régiségtára folyó hó 15-én (vasárnap) délután 2—4-ig díjtalanul megtekinthető.

Meghívó. A zombori kaszinó egyesületi dalárda tagjait felkéri ezúton is az elnökség, hogy a gyakorló órákon megjelenni sziveskedjenek. És pedig tenor I. és II. hétfőn, bass I. és II. szerdán, minden pénteken összpóba, soprán és alt kedden és esütörtökön tart gyakorló órát 1/2 6—1/2 7 óráig.

Halálozás. Radvánszky István a szabadkai városi főgimnázium rendes tanára folyó évi október hó 9-én 28 éves korában Szabadkán elhunyt.

DMKE-közügyülés. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület Dániel Ernő báró elnöklésével november 12-én délelőtt tizenegy órakor tartja meg évi rendes közgyűlését Szegeden, a város közgyűlési termében, amelyre az egyesület örökös, alapító, rendes és pártoló tagjai ez úton is meghívotnak. A közgyűlést megelőzőleg délelőtt tíz órakor igazgatósági ülés lesz.

A szabályai tagosítás. Szabalya község határának tagosítása befejeztetvén, dr. Kallai Béla kiküldött bíró a birtokba vezetést e hó 3—7-ig eszközölte. A tagosítási díj holdanként 8 koronában lett megállapítva.

A kenyérgyár a szegényekért.

A zombori kenyérgyár, amely hovatovább nagy népszerűségnek örvend, Listyevity Titusz főkapitány rendelkezésére boesájtott 100 drb egy-egy kilós kenyeret, hogy azt a város szegényei között ossza szét. A főkapitány ezen humanus kérelemnek készséggel eleget tett.

Csőd. Az ujvidéki kir. törvényszék Breszlauer Artur boldogasszonyfalvai gabonakereskedő ellen a csődeljárást rendelte el. Tömeggondnok Sztójkovits György szablyai ügyvéd. — Sipka József kátyi kereskedő ellen az ujvidéki törvényszék elrendelte a csődöt. Tömeggondnok dr. Kovács Árpád titeli ügyvéd neveztetett ki.

Harmadik osztály a gyorsvonaton. Az a terv, amely a gyorsvonati harmadik osztály meghonosítására vonatkozik, régóta foglalkoztatja ugy a nagyközönség széles rétegeit, mint az illetékes köröket. Az államvasutak igazgatósága most ismét elővette a hevertetett terveket. Egy illetékes szakember kijelentése szerint a vonalakon minden előkészületet megtesznek arra, hogy a terv megvalósítható legyen. Mindenekelőtt azonban fokozzák a fővonalak teljesítő-képességét, mert a -III. kocsiosztály csakis akkor csatlakozhat a gyorsvonatokhoz, ha az új, nehéztípusú mozdonyokat minden fővonalon már forgalomba állították. A közel jövő forgalmi feladatai között tehát helyet foglal a gyorsvonati III. osztályú kocsik beállítása is.

Tűz Zobnaticán. Vojnits István zobnaticai birtokán egy szalmakazal gyuladt ki és a tűz tovaterjedt hamarosan a többi kazalra is. Rövid félóra alatt tíz kazal állott lángban. Elégett körülbelül 1500 korona értékű szalma. A tüzet — mint azt megállapították — béresgyerekek okozták, akik játékból gyújtották föl a szalmakazlat.

Táncból a halálba. Wolf János koresmájában Bajmokon nagy bál volt vasárnap éjszaka. A bálban a község legszebb leánya Valentin Magda állandóan egy legény-nyel táncolt. A szerencsés ember Gébl János volt. A többi legényre rá sem nézett, mind kikosarazta. Mayer Jakab és Amstardt Antal, akiket legjobban boszantott a kosár, boszút forraltak Gébl ellen. Amikor az hajnaltájban kiment az udvarra, botokkal támadtak rá és agyonverték. A gyilkos legényeket letartóztatták.

Tolvaj pékimasok. A szabadkai rendőrségben följelentést tett Jandek Ferenc pékmester két inasa: Birkás József és Bajai István ellen, akik a péksütemények árával, 8—8 koronával megszöktek. A tolvaj inasokat keresi a rendőrség.

Thököly-ut 10. sz. ————— Thököly-ut 10. sz.

FELHÍVÁS.

BUTORT akar venni, az aki **BUTORT** bizalommal forduljon hozzám. **∴ Raktáron vannak: polituros hálósobák, ugymint: köris-cseresnye, zebra stb. Továbbá: modern ebédlők, kredencek és uri sobák. !! MEGRENDELHETŐK: !! szalonok, könyvtárak, valamint eredeti BRONZUTÁNZATU butorok.**

Irodák, kávéházak és olvasótermek részére butorok mindennemű színben saját tervem szerint készpénzért, vagy részletfizetésre is.

50—34 Tisztelettel
Szpevák Béla,
műipari butorkészítő,
ZOMBOR, Thököly-ut 10.

Letartóztatott lélekkufárok.

A szabadkai rendőrség a napokban letartóztatta Szelyi István, Illés Pál és Kocsis Lajos leánykereskedőket. Maróki Julia tizenhatéves kiskunhalasi leányt akarták egy szabadkai kéjtanyára szállítani, amikor rajtuk ütött a rendőrség. Már régen gyanakodtak a lélekkufárokra, de ravaszságukkal mindig kimenekültek a rendőrség kezei közül.

Legényháboru Szabadkán.

A Szegedi-uton levő Bleszits-féle koresmában vasárnap délután mulatott egy társaságban Rutkai Imre palicsi ácsmester, Berta István földműves és Bulyovcsics Antal mészáros. Egy másik társaságban radanováci legények voltak, akik belekötöttek emezekbe. Az egyik radanováci legény, Kiss József, nádpálcával ütötte Rutkait, mire ez vasvillát ragadott és beleszurta Kissbe. A vasvilla keresztülment a legény mellén és oly súlyosan megsebesítette, hogy még aznap be kellett szállítani a szabadkai kórházba, ahol másnap meghalt. A gyilkost letartóztatta a csendőrség.

A hírlapforgalom statisztikája. A m. kir. postaigazgatóság mostanában kiadott jelentése szerint 1910-ben a postán szállított összes hírlapok darabszáma 181,579,843 volt, 15,267,087 darabbal több, mint 1909-ben. Ebből belföldre 154,961,312, külföldre 7,408,588 darabot szállítottak. Ezzel szemben a külföldről 19,209,043 darab érkezett. Magyarországon megjelent és postán szállított hírlapok száma 1910-ben 162 millió 369,900.

Tentafolt papiroson. A rendes gubacs-tentából eredő pecsétet sósavasval, vagy felhígított kénsavval lehet kitisztítani. Mostanában azonban inkább használják az anilin-tentákat és ezek tisztításához erős borszeszt veszünk, melybe néhány csepp sósavat adunk. Ezzel megnedvesítjük a pecsétet és utána többször beecseteljük tiszta borszeszszel.

Féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítására és a már használatban lévőknek érvényesítése az 1912. évre. Az állami és törvényhatósági tisztviselők, a községi és körjegyzők, a rendezett tanácsu városok tisztviselői, a nem állami tanszemélyzet, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félárújjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1912. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, Andrassy-ut 73—75. sz.) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők. Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1912. évre azonban ily igazolványt szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniök. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az ujak kiállításáért járó 2 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekből (tehát nem okmánybélyegekből) rovandó le. A postabélyegeket a betérjesztendő kérvényre vagy névjegyzékre felragasztandók. Késpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadtatik. A kérvények és a hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékek az előirt záradékkal és a hivatali pecséttel látandók el. Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy kérvényeiken a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivaltal nem viselnek.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról október hó 14-én Zomborban lesz, kéri a hölgyközönséget, illetve mélyen tisztelt vevőit, kiknek kívánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha óhajtanak nála fűzőt rendelni, sziveskedjenek **bajai címére, vagy Hirth János ur és Matuschek Béláné** divatüzlete címén **Zombor** (Kossuth-utca) vele tudatni. 2—2

Művészet — Irodalom.

Népoktatás címen szerkeszt Dreisziger Ferenc kalocsai tanítóképző-intézeti tanár egy oktatástani és módszertani havi folyóiratot, melynek most jelent meg a 6. és 7. együttes száma. Tartalma az eddigiekhez mérve is emelkedett. A tanítóság az iskolai élet elméletének és gyakorlatának legéletbévágóbb kérdéseit találja meg e folyóiratban. De kitér — igen helyesen — a felügyelet és a felnőttek oktatásának a kérdéseire is. Kiemelkedőbb közleményei: Acsay Antal dr. cikkelye, amely a történet világánál mutat reá a helyes nevelési irányra. Szuszai Antal ugyanezt a biológiára helyezkedve fejtegeti igen erős elmeével. Róvó Lajos igen okos dolgokat mond el a felügyeletről, Kolossváry Mihály pedig az ifjúsági egyesületekről irt egy előkelő színvonalú tanulmányt. A szerkesztő az osztatlan népiskola nagy kérdéséről, a csendes foglalkozásról ad teljes és gyakorlati képet. Szegő a szorzás és osztás tanításának nehézségeit iparkodik enyhíteni. Könyvbírálati szintén értékesek. Apró közlemények címén kisebb tanulmányokba menő dolgozatokat ad a tanügyi élet napi eseményeiről. Érdekes, hogy a kath. iskolák új rendtartásának közlését kezdte meg. „Ez a folyóirat határozott nyeresége a magyar népoktatásügynek” — mondotta egyik előkelő pedagógusunk. S igaza is van.

A sárga csikó. Legkedveltebb és legolvasottabb ifjúsági írónk, Benedek Elek e cím alatt kezdte új ifjúsági regényét a Jó Pajtásban, melynek a kitünő író főmunkatársa. A regény tárgya a székely népeletről van véve s eleven népeleti rajzával, meleg hangulatával, érdekés meséjével már első közleményei is teljesen lekötik a fiatal olvasó érdeklődését. Sebők Zsigmond kitünő képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb október 8-iki számában ezenkívül még verseket közöl Ábrányi Emiltől és Lampérth Gézáttól, vidám kis párbeszédés tréfát Möricz Zsigmondtól, Sebők Zsigmond folytatja benne Dörmögő Dömötör sport-kalandjait. A világ legszebb meséi közt most egy német mese következik sorra, Méray-Horváth Opika tennis-bajnok a tennis-játékról ír cikket, Elek nagyapó kedves apró meséi egyikét mondja el. Folytatódik a Kis diákok leveleinek sorozata, Zsiga bácsi pedig egy kacagtató mókát mond el. Aprókalászkok, szép képek, rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám kiválóan gazdag tartalmát. — A „Jó Pajtás” előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fill. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala, Franklin-Társulat, Budapest, IV., Egyetem-u. 4.

HIRDETÉSEK.

SZÓLÓ a tőkéken függő nagy szemű téli eltartásra való különként **60 fillérért** eladó **Késmárky** új zombori telepén, Thököly-ut.

BUTORY! Hálók, ebédlok, uri szobák, zongorák, teljes szálloda, vendéglő, kávéház és fürdőberendezések még soha nem létezett rendkívül előnyös fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre. Nagy butoralbum 1 korona. Modern lakberendezési vállalat Budapest, IV., Gerlóczy-u. 7/v. Központi városháza mellett. *—2

2340 szám. 1911.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. illetőleg az 1908. évi XLI t. c. 19 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti 8—10. ker. kir. járásbíróház 1911. évi Sp. IX. 279. számú végzése következtében Hivatalból képviselt Herczeg és Geiger budapesti cég javára 90 korona 58 fillér s járuléka erejéig 1911. évi szeptember hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felültagolt és 1550 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: üzlet-berendezés nyilvános árverésen eladottnak

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróház 1911. évi V. 1361.2 sz. végzése folytán 90 kor. 58 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi április hó 15. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 30 korona 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Szt. Háromság tér leendő eszközölésére 1911. évi október hó 18. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Zombor, 1911. évi szeptember hó 30 án.

Kaich Miklós,
kir. bír. végrehajtó helyett

∴ Kincset ér ∴**Tordy-féle Hollandi 3 király tea,**

mivel nemesak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakaesabb gyomorhajon is segít. Csomagja (kb. 10—12-szeri használatra) gyógytárban 50 fillér.

Készítő:

TORDY GY. okl. gyógyszerész
Budapest, Üllői-ut 89. *—2

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak szives tudomására hozni, hogy m. kir. lőporárudámban sajátkezüleg töltött kész és üres valódi **angol Eley** és **Hirtenbergi** töltények mindenkor kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szives figyelmébe ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár
Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tőzsde mellett.

*
Kitünő téli szalámi kilója 4 kor. 80 fillérért kapható. ∴

Haberfeld Samu 25—17

FOGTECHNIKUS,
budapesti egyetemi tanárok volt I. assistense
Dr. FELES lakásán.

ELADÓ.

EGY 56 FIÓKOS
FÜSZERBERENDEZÉS

!! üveg betéttel, egész uj, !!
minden elfogadható áron eladó.

3-2 CIM:

KOLLÁR JÓZSEF,
BAJ MOK

I N G Y E N

kap egy pompás hangverseny-beszélőgépet, ha 10 lemezt vásárol 20 forintért, de csakis *—2

WÄGNER a „Hangszerkirály”-nál

Budapest, József-körut 15. szám.

Okvetlen kérjen lemezzjegyzéket. Javitó műhely. — Előnyös lemezcseré!

!!MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!!

Mielőtt gazdasági motort cséplők, szecs kavágók, morzsolók, darálók és kisipari gépek hajtására venne, okvetlen kérjen ajánlatot 50—41

VARGA N.**gépműhelye**

ZOMBOR, Militicsi-utca 11.
saját rendszerű és saját készítményű

!! nyersolajmotorról !!

Legolesőbb üzem és a legolcsóbb motor a világon!

Üzemköltség lóerőóránként 1 fillér !!

Kizárólag női cipők

különlegességi raktára.

MARSCHALL, Budapest, Gécsi-utca 2.

Fővárosi színházak szállítója.

Arjegyzék ingyen. * - 2

2746. szám. 1911.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Nádajka község előjárósága a község belterületén eszközlendő járdaburkolás céljára 40000 darab I. osztályú kongó téglá szállítására zárt versenyárgyalást hirdet.

A szállítandó téglamennyiség egységére 1000 darabonként tüntetendő ki a tégláégető telepről számítva.

Írásbeli zárt ajánlatok lepecsételt borítékban a községi előjáróságra címezve a következő felirattal látandók el:

„Ajánlat járdatégla szállításra a 2746/1911. számú hirdetésre“.

Ajánlatok folyó évi október hó 22-ig nyújtandók be.

Nádajka község előjárósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Nádajka, 1911. évi október hó 7-én.

Kekezovits, Kosztits M.,
jegyző. 2-2 bírő.

ÉRTESÍTÉS.

Alulírott szíves tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy **ZOMBORBAN. JÓKAI-TER 2. SZ. ALATT**

hangszerüzletet

nyitottam. Amidőn ezt a n. é. közönséggel tudatom, egyben értesítem, hogy mindennemű hangszer javítását elvállalom és azt a leglelküimeretesebben elkészítem.

!! Bármilyen hangszer készen is kapható. !!

Továbbá mindentéle hangszer-alkatrészek, hangszerek, kitűnő hurok nagyban és kicsinyben kaphatók. Zenekarok teljes felszerelését is elvállalom. Acélszerkezetű, jóhangú cimbalmaink finom felszereléssel vannak
50-4 ellátva.

Gramofonok javítása a leg-tökéletesebben lesz elkészítve.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok
!!! teljes tisztelettel !!!

id. Harkay Ferenc.

Eladók.

A szóntai-uton levő 51., 53. és 55. sz. **házak** és **12 hold szántó** szabad kézből eladók.

Bővebb értesítéssel szolgál **Kukula Hermin**, Szóntai-ut 55. sz. a. * - 3

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

!! Őszi szállításra előjegyezhetők !!

Kitüntetések:

Arad
Budapest
Belgrád
Berlin
Lovrin
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

Reitter Oszkár

főkapitány,

fajbaromfi gazdasága, **NAGYBECSKEREK.****- ANGLIÁBÓL -**

hozott telivér, fajtisza, legelsőrendű állatok

Óriás nagy angol emdeni liba 25 25

Óriás nagy pekingi kacsa 10 8

Fehér Wyandotte (amerikai kitűnő téli tojók) 10 8

Fehér Orpington 10 8

Sárga Orpington 10 8

FAJTISZTASÁGÉRT JÓTÁLLÁS.

Állami nagy aranyérem! — Külföldi és hazai legelső és legnagyobb kitüntetések.

KEIL-LAKK

„Keil-Lakk“-nál jobb máz ninesen

Asszony mondja: ez a kincsem!

A padló úgy fénylik tőle

Nem is kell sok máz belőle:

Kevés munka, semmi kín,

Barna, vagy porszürke szín,

Figyelmet csak arra tegyen,

Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!

Ajtó, mosdó, ablakpárkány

Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk,

S vele mindent jól befestünk.

Konyhabútor, asztal, szék,

Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,

Kerti butort fessünk zöldre,

Gyermekeknek öröme.

„Keil-Lakk“-ból van minden szín,

Kek, piros, zöld-rozmarin.

Szóval: ház vagy nyárilak,

Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók: 8-7

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Bács: Resch József.

Hódság: Rausch Ede.

Kula: Récei Miksa.

Szabadka: Wachsmann Jenő és Tsa.
Títel: Nonnenmacher Endre.

36657. szám.

alisp. 1911.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

2-2

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye alispánja a 11039. alisp/522. jkv. 1904. sz. a. alkotott vármegyei szabályrendelet 13. § a alapján áthelyezés folytán üresedésbe jött kulai utmesteri állásra pályázatot hirdet.

Ezen utmesteri állás javadalma áll: évi 1400 korona fizetés, 320 korona lakpénz, 48 korona irodaátalány, 24 korona szertárbér és a kezelése alatt álló minden kilométer kiépített ut után évente 6 korona 60 fillér, a ki nem épített földutak után pedig 3 korona 30 fillér utiátalányból.

Felhívhatnak mindazok, kik ezen nyugdíjjogosultsággal összekötött állásra pályázni óhajtanak, hogy életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, egészségi állapotukat és a szabályrendeletben előírt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1911. évi november hó 15-ig hozzán annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kinevezendő — amennyiben a szabályszerű képesítéssel nem bír — köteles az utmesteri képességi vizsgát a kinevezéstől számított egy év alatt letenni és az addig a kinevezés ideiglenes jellegű.

Amennyiben az 1873. évi II. t. cz. által kedvezményezett altiszt folya-modik, úgy az e tekintetbeni igény a szabályszerűen kiállított igazolvánnyal igazolandó.

Zombor, 1911. évi október hó 7-én.

Alispáni és főjegyzői állás üres:

Dr. DEÁK BÉLA,

főügyész.

**KITÜNŐ MINŐSÉGŰ
HEGYI BOROKAT**

megvételre ajánl egy magánfogyasztóknak, mint koresmáros, vendéglős s borkereskedőknek kicsinyben és nagyban **Gyebnar Antal** okl. szőlész, Nagylőcz, (Nógrád megye). Érdeklődőknek díjmentes felvilágosítás. Ugyanez a nagymennyiségű 1 éves gyökeres hazai és amerikai szőlővessző is kerül eladásra. *—2

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.Bérlő: **Germann I.****GÖZFÜRDŐ:**

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2 2 órától 6-ig.

Kitünő masször és elsőrendű tyuk-szemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan
:: friss víz. ::

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

**MARGIT-
CRÈME**

az egyedüli szer, mely 5-6 szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattarásokat, miteszt, szeplőket, májfoltokat, rancokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan és esodás arc-szépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor.

Készíti és postán küldi

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kap átó Zomborban: Mihájlovics István, Németh Ignác, Jakab István gyógyszerészeknél.

Egy jó karban levő

ZONGORAolcsó áron eladó,
Szelencse, barát-
utca 10. szám alatt.Megtekinthető na-
ponta délután 2-5 óra között.**Zombor város üzleti
: tájékoztatója. :****B**ácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekecipőkben és papucsokban. Hazai, kobrai és külföldi gyártmányokban.**S**zalámi! Tisztán sertéshusból készült szalámi különként 2 korona 20 fillérért, valamint csemege-szalonna különként 2 koronájával kapható **Bogdán István** hentesüzletében Zombor, Zrínyi-utca 9.**S**chlieszer Testvérek divatáruháza Zombor. Minden idényre legnagyobb választékban kapható divatfelme, divatselyem, fekete szövetek, angol és francia batisztok, szőnyegek. Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel választék és árakban.**V**arga Kálmán butorműasztalos Zombor, Kules-utca 7. sz. Készít legmodernebb kivitelben' családi és uri szobaberendezéseket minta szerint pontos kivitelben; menyasszonyi butorok versenyképes árban úgy bel-, mint külföldi gyárakkal szemben.**H**ázi iparilag előállított FEHÉRNEMŰEK a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. — Délmagyarország legszebb áruháza Zomborban a „Menyasszonyhoz.” — Nagy raktár divatelmékben és vászonművekben. — Cég-tulajdonos: **Spitzer Sándor**. Kossuth Lajos-utca. 50—32**E**hrlich Nándor fia épület- és díszműbádogos vízvezeték, fürdő és closet-berendezési vállalat. Állandó nagy raktár konyhaberendezési cikkekből. Rákóczi-ut 6. sz. Zombor.**R**aics József polgári és katonai férfiszabó Zombor, Széchenyi-körut. Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. Pontos kiszolgálás! Szolid árak!**D**obozkészítés. **Gromilovits András** könyvkötészetét (Zombor, Zrínyi-utca 1. sz.) dobozkészítésre berendezte és e szakmába vágó mindennemű dobozkészítést elvállal. Kataszteri bírtokiv rendező dobozok állandóan raktáron. Könyvkötői munkák a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készíttetnek.**C**zeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.**S**ztanisits Milán üveg, porcellán, lámpa, ivókészlet, tükör- és képeretraktára Zombor, Szent-György-tér, a városházával szemben. Új épületek beüvegezése, valamint e szakmába vágó összes munkák elvállaltatnak.**S**chön Adolf könyv-, zenemű-, papírkereskedés és könyvkötészete Zombor, Kossuth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.**U**gry István kályhás és agyagárgyáros Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányú I-a Chamotte kályháját, tűzhelyeit stb. árúit. Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan eszközöltetnek.**B**iebert János férfiszabó Zombor, Tökölly-ut 12. A legegészségesebb ruhák a legrövidebb idő alatt elkészíttetnek. Szolid árak!**H**öger Márton butor-asztalos Zombor, Széchenyi-körut. Elvállal háló- és ebédlőszobák berendezését, valamint e szakmába vágó összes munkák elkészítését.**S**irkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sír-emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fürészelés és csiszolás.**Z**ombori Iparosok Árucsernok. Bácska legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.**K**isebb kőművesmunkákat, úgymint: átala-
kításokat, javításokat, fürdőkádakat, fayance- és keramit burkolatokat, rabie és betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal **Szávits János** kőművesmester Zombor, Orgona-utca 38.**S**chneider János nyerges és kárpitos Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltetnek.**N**agy, butoreladás! Olcsó! Jó! Tartós!
Özv. Adler Adolfné butorkereskedése, asztalos és kárpitos műhelye Zomborban, Kossuth Lajos-utca. Főraktár: Sándor Béla-utca 9. — Nagy választék háló-, ebédlő-, nappali és uriszoba berendezésekben. Részletfizetésre is.**B**erger R. szénkereskedő Zombor, Rókus-utca 21. — Belföldi és porosz kőszén, továbbá kokszt és vágott fa kicsinyben blom-birozott zsákokban jutányos árban házhoz szállítva. Kokszt és szén waggonként nálam megrendelhető.**N**agy raktár elsőrendű zongorák és pianó-
nóknak **Raab Károly** hangszerkészítőnél, Zombor, Zrínyi- és Orgona-utcában. — Legolcsóbb zongora-köl-
esön intézet. — Javítások és hangolások elfogadtatnak.**I**gazság. Pataj Sándor republikánus lapja, Zombor. Egész évre 2 korona.**B**utor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és kép-
keret raktár: **Scherer M.** Zombor, Kossuth Lajos-utca. Kárpitozott butorjavítás, képeretelés és üvegezés. E szakmába vágó bármennemű munkák vidéken is elvállaltatnak.**V**irágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolcsóbban készít **Goesser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntetve.**Bittermann N. és Fia**

könyvnyomdaja

:: ZOMBOR, ::

a vármegye palotájában

Csinos és izléses nyomtat-
ványok a legrövidebb idő
alatt készülnek.Községi nyomtatványokból
nagy raktár.Papír- és írószerek a bevá-
sárlási áron.